

Organik Gübre ve Gübreleme Nedir?

Organik kaynaklardan elden edilen ve bitkinin beslenmesi için gerekli olan azot (N), fosfor (P), potasyum (K) ve diğer besin elementlerini bünyelerinde bulunduran gübrelere **organik gübre** denilmektedir.

Organik Gübreleme ise, bitkisel üretimde hedeflenen verim ve kaliteye ulaşabilmek amacıyla içerisinde bir veya birden fazla besin maddesi içeren organik gübrelere toprağa veya doğrudan bitkiye verilmesidir.

Kaynak: fertilizer-machinery.com

Dünyada olduğu gibi ülkemiz toprakları da organik madde bakımından fakirdir. Dolayısıyla toprakların organik kaynaklı azot içerikleri de oldukça düşüktür. Ayrıca topraklarımızın azot içeriklerinin yanı sıra fosfor içerikleri de oldukça düşüktür. Bu nedenle, bitki gelişimi için gerekli ve toprakta eksik olan besin maddelerinin toprağa ilave edilmesi gerekmektedir. Bu durum, gübrelemenin önemini ortaya koymaktadır.

Kimyasal gübrelere toprakta oluşturduğu bazı olumsuz etkilerden dolayı gelişmiş ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de son yıllarda

organik gübrelere kullanımını giderek artmaktadır.

Organik gübrelemeden beklenen yararları sağlamak için organik gübrelere içeriğinin yanı sıra çevre ve toprak şartları da iyi bilinmelidir. Ayrıca kimyasal gübrelere olduğu gibi önerilen organik gübrelere doğru zamanda, doğru şekilde ve miktarda verilmesi oldukça önemlidir.

Organik Gübrelere

Toprakta organik madde düzeyini artırarak toprakların fiziksel, kimyasal ve biyolojik özelliklerini iyileştirmek için kullanılmaktadır.

Ülkemizin tarımda karşılaştığı büyük darboğazlardan biri olan organik gübre sorununa çözüm bulmak için organik kökenli her türlü kaynağa başvurulması gerekmektedir.

Organik Gübrelemenin Faydaları

1. Toprağın organik madde içeriğini artırır.
2. Toprağa besin elementleri kazandırır.
3. Topraktaki mikroorganizma faaliyetlerini hızlandırır.
4. Topraktaki minerallerin yıkanıp kaybolmasını önler.
5. Toprağın yapısını iyileştirir.
6. Toprakları daha kolay işlenebilir hale getirir.
7. Bitkinin hastalıklara karşı direnci artırır.
8. Bitkide verim ve kalite artırır.

Bitki besin kaynağı olarak önemli organik gübrelere:

Günümüzde organik gübrelemede organik gübre olarak çeşitli materyaller (hayvan

gübrelere, çeşitli bitki atıkları, kesimhane ve endüstri atıkları vb.) kullanılmaktadır.

1- Ahır Gübresi

Hayvansal üretim yapılan tarımsal işletmelerde bol miktarda bulunur.

Çiftlik gübresinden en iyi sonucu alabilmek için; 1-Gübrenin saklanması 2-Gübrenin olgunlaşma süresi 3-Kullanılacak miktar 4-Uygulama zamanı 5-Uygulama şekli vb. konulara gereken özen gösterilmelidir.

- Taze hayvan dışkısı, birçok PATOJEN (bakteri, virüs, mantar, vb.) taşımaktadır. Bu nedenle, toprak, bitki ve insan sağlığı ve çevrenin korunması açısından mutlaka **Kompostlama** yapıldıktan sonra kullanılmalıdır.
- Ahır gübresinin; bitkinin ihtiyacı da dikkate alınarak, kaba tekstürlü ve yağışlı bölgelerde, ilkbaharda; ince tekstürlü ve kurak bölgelerde ise sonbaharda uygulanması önerilmektedir.
- Ahır gübresi ile beslenen bitkilerin ürün kalitesi ve kuru madde oranı daha yüksek olmaktadır.

2- Yeşil Gübrelere

Toprağı zenginleştirmek üzere yerinde büyütülmüş ya da başka yerlerden getirilmiş yeşil yonca, fiğ, bakla gibi azot bağlayıcı yeşil gübre bitkilerinin henüz yeşil haldeyken sürülerek toprak altına getirilmesidir.

- Yeşil gübrelere, toprağa çiçeklenme döneminde karıştırılmalıdır.

- Toprağa gömülme derinliği 20 cm olacak şekilde hafif topraklarda, ilkbaharda; ağır topraklarda sonbaharda uygulanmalıdır.

Kaynak: gubreler.com

3- Kent Artığı Gübreler

Kentlerdeki kanalizasyon ve çöp gibi atıklardan meydana gelmektedir. Doğrudan doğruya kullanıldıkları gibi ahır gübresi veya diğer organik atıklarla da kompost yapılarak kullanılabilir. Bu atıkların kullanılmaları çeşitli ön ayırma/ayıklama işlemlerinden sonra bazı fiziksel, kimyasal, biyolojik işlemlere tabi tutulduktan sonra daha uygun olmaktadır.

4- Kompostlar

Kompostlar, tarımsal işletmelerde bulunan çöpler, hayvansal artıklar, mutfak artıkları ile şehir çöplükleri ve organik yapılı bazı fabrikasyon artıklarının çeşitli işlemlerden sonra mikrobiyal ayrışma sonucu mineralize olmalarından elde edilir.

5- Diğer Organik Gübreler

- **Et Kombinasi Artıkları:** Kan Tozu ve Et Artıkları, Boynuz ve Tırnak Tozu, Deri Tozu, Kemik Unu

- **Guanalar:** Deniz kuşlarının veya diğer deniz hayvanlarının dışkı ve cesetlerinin zamanla birikimlerinden oluşmuş doğal gübrelerdir.

6- Ticari Organik Gübreler

Organik Tarım Yönetmenliğine göre, sertifika almış firmalar tarafından organik kaynaklı materyaller kullanılarak özel üretilmiş gübrelerdir.

- Bitki besin maddesi ve toprak düzenleyici olarak kullanılırlar.
- Organik tarımda kullanılan bu gübrelerin katı, sıvı vb. değişik formları da bulunmaktadır.
- Toprak düzenleyici ve bitki besin elementi olarak kullanılırlar.

🏠: Alparslan Türkeş Bulvarı, No: 492
33740, Erdemli / MERSİN
🌐: <https://arastirma.tarimorman.gov.tr/alata>
@: alata@tarimorman.gov.tr
☎: 0 324 518 00 52
📞: 0 324 518 00 80

T.C.
TARIM ve ORMAN BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü
Alata Bahçe Kültürleri Araştırma Enstitüsü

Organik Gübreleme Ve Önemi

Dr. Emine ARSLAN

Mersin-2022